

نقد‌ها و بررسی‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع:

۱. عقاید؛ شناخت خلفاء خداوند؛ مهدی؛ منصور زمینه‌ساز ظهور مهدی؛ گفته‌ها و نوشته‌ها
۲. مقدمات؛ حجت؛ کتاب خداوند؛ دلالت برخی آیات قرآن

بسم الله الرحمن الرحيم

نقد

نویسنده: نوید رضوی

تاریخ: ۱۴۰۰/۱/۲۷

گروهی از مخالفان علامه منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی که با وسواس و بدبینی شدیدی به عیب‌جویی در میان آثار ایشان مشغولند، سخن ایشان درباره‌ی عدم وجود تضاد و تناقض در خلقت خداوند را سخنی سخیف و مضحک می‌شمارند. البته آنان اقرار دارند که میان عقل و شرع تعارضی نیست، ولی ادعا می‌کنند که این عدم تعارض، به عدم تضاد و تناقض در خلقت خداوند ربطی ندارد؛ چراکه به زعم آنان، وجود تناقض در خلقت خداوند محسوس و بدیهی است و خلقت خداوند پر از اضداد است؛ مانند خوبی و بدی و روشنی و تاریکی و گرمی و سردی و واضح است که همه‌ی آن‌ها هم مخلوق خداوند هستند. لذا این دسته از مخالفان علامه، سخن ایشان در این باب را مورد تمسخر قرار می‌دهند.

بررسی

تاریخ: ۱۴۰۰/۱/۳۱

تا کی دسته‌ای از جاهلان، علم را به سخره خواهند گرفت و بر عالم خواهند خندید؟! آیا زمان آن نرسیده است که دست از تکبر و سرکشی بردارند و به سفاقت و بازیگوشی پایان دهند و مانند کسانی نباشند که اولیاء خداوند را استهزاء می‌کردند، تا آن گاه که خشم خداوند بر آنان افروخته شد و عذابش بر آنان فرود آمد؟! چنانکه برای عبرت دیگران، از آنان خبر داده و فرموده است: ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾^۱؛ «پس چون پیامبران‌شان با نشانه‌های روشن به نزدشان آمدند، به علمی که نزد خود داشتند فریفته شدند و چیزی که آن را استهزاء می‌کردند، آنان را فرا گرفت» و فرموده است: ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَتْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾^۲؛ «پس حق را

۱. غافر / ۸۳

۲. الأنعام / ۵

چون برایشان آمد تکذیب کردند، پس به زودی اخبار چیزی که آن را استهزاء می کردند، به آنان خواهد رسید» و فرموده است: ﴿وَلَقَدْ اسْتَهْزَئُوا بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾^۱؛ «و پیامبرانی پیش از تو را نیز استهزاء کردند، پس بر سر کسانی که آنان را مسخره می کردند، چیزی که آن را استهزاء می کردند، فرود آمد» و فرموده است: ﴿يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾^۲؛ «ای حسرت بر بندگان! هیچ پیامبری به نزدشان نمی آمد مگر اینکه او را استهزاء می کردند»!

آیا جاهلانی که سخن علامه منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی درباره‌ی عدم وجود تضاد و تناقض در خلقت خداوند را به سخره می گیرند، می دانند که سخن او را به سخره نمی گیرند، بلکه سخن خداوند را به سخره می گیرند؟! زیرا سخن او، ترجمه‌ی سخن خداوند است که فرموده است: ﴿مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَافُتٍ﴾^۳؛ «در خلقت خداوند، هیچ تضاد و تناقضی نمی بینی»؛ با توجه به اینکه مراد از تفاوت در سخن خداوند، مسلماً تفاوت ظاهری به معنای تفاوت در رنگ، بو، مزه، شکل، حجم، وزن و جنس نیست؛ زیرا واضح است که چنین تفاوتی در همه‌ی جهان - اعم از آسمان و زمین - وجود دارد، بل مراد از آن تفاوت حقیقی به معنای تضاد و تناقض در عملکرد طبیعی مخلوقات به گونه‌ای است که عملکرد طبیعی یکی، عملکرد طبیعی دیگری را مختل کند و این همان چیزی است که از آن به عدم تناسب و هماهنگی تعبیر می شود و مراد علامه حفظه الله تعالی از سخنش در این باب است. چنین تضاد و تناقضی، نمی تواند در مخلوقات خداوند وجود داشته باشد؛ زیرا هیچ حکیمی دو چیز نمی سازد که طبیعتاً یکدیگر را تخریب کنند و دو کار انجام نمی دهد که طبیعتاً با هم منافات داشته باشند و خداوند حکیم ترین حکیمان است.

وانگهی تضاد و تناقض میان چیزهایی مانند خوبی و بدی و روشنی و تاریکی و گرمی و سردی که این جاهلان آن را محسوس و بدیهی می شمارند، در حقیقت تضاد و تناقض در خلقت خداوند نیست؛ زیرا چیزی که در واقع خلقت خداوند است، خوبی، روشنی و گرمی است و بدی، تاریکی و سردی، چیزی جز عدم آن ها نیست که از محدودیت ذاتی و قهری آن ها نشأت می گیرد، در حالی که عقل و شرع هر دو جنبه‌ی وجودی دارند و از صفاتی کمالی مانند امر و نهی برخوردارند و از این رو، مانند خوبی و بدی و روشنی و تاریکی و گرمی و سردی نیستند که یکی به معنای عدم دیگری است و ماهیت مستقلی ندارد و اگر خلقت خداوند دانسته می شود، صرفاً از باب «خلقت ظلّیه» یعنی سایه وار است. تضاد و تناقضی که خداوند و به پیروی از او،

۱. الأنعام / ۱۰

۲. یس / ۳۰

۳. الملک / ۳

علامه حفظه الله تعالى نفی کرده اند، تضاد و تناقض میان مخلوقات اصلی و مستقل خداوند است، نه تضاد و تناقض میان این مخلوقات و عدمشان! هر چند اگر عدمشان را مخلوقاتی در عرض آن‌ها بدانیم هم، میان آن‌ها تضاد و تناقض حقیقی وجود ندارد؛ چراکه هرگاه کوتاه بینی و سطحی نگری را کنار بگذاریم، می بینیم که آن‌ها، در عین تضاد و تناقض ظاهری، از تناسب و هماهنگی تام برخوردارند و یکدیگر را تکمیل و هم پوشانی می کنند و در کنار هم مجموعه ای واحد و منسجم را شکل می دهند، در حالی که همگی از یک قانون پیروی می کنند و به سوی یک هدف رهسپارند و با این اوصاف، نمی توان آن‌ها را در تضاد و تناقض با یکدیگر دانست.

از اینجا دانسته می شود که استهزاء کنندگان، تا چه اندازه از علم بیگانه اند و در کج فهمی و گمراهی به سر می برند. هر چند در میانشان کسانی هستند که عمداً خود را به نادانی می زنند تا نادان‌ها را فریب دهند و از راه خداوند بازدارند، وگرنه می دانند که سخن علامه حفظه الله تعالى حق است و در آن باطلی نیست. **﴿أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾**؛ «آنان حزب شیطان هستند. بدانید که حزب شیطان زیان کارانند».

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوب‌هاشی خراسانی
بخش بررسی مطالب

